

Předmluva	3
<u>1. Úvod</u>	5
1.1. Fyzika pevných látek ve školních osnovách	5
1.2. Čím se zabývá fyzika pevných látek.	6
<u>2. Základní typy vazeb v pevných látkách</u>	7
2.1. Vazba van der Waalsova.	8
2.2. Vazba iontová	11
2.3. Kovalentní vazba.	14
2.4. Kovová vazba	19
2.5. Vodíková vazba.	21
2.6. Smíšené vazby	22
<u>3. Struktura pevných látek</u>	24
3.1. Elementární buňka, Bravaisho mřížky	24
3.2. Millerovy indexy.	27
3.3. Symetrie krystalu	31
3.4. Reciproký mřížový prostor. Brillouinovy zóny	40
3.5. Studium struktury pevných látek metodami difrakce rentgenového záření	44
3.5.1. Laueho a Braggova podmínka	45
3.5.2. Ewaldova konstrukce.	48
3.5.3. Experimentální metody rtg. difrakce	51
3.5.4. Intenzita záření difraktovaného krystalem	54
3.6. Metody elektronové difrakce	56
3.6.1. Kinematická teorie difrakce elektronů	58
3.6.2. Studium povrchů krystalů metodami elektronové difrakce.	61
3.7. Metody neutronové difrakce.	63
<u>4. Poruchy v pevných látkách</u>	69
4.1. Fonony	69
4.2. Vakance. Intersticiální atomy	70

4.3	Příměsové atomy	72
4.4	Dislokace	74
4.5	Pevnost pevných látek	80
4.5.1	Ideální pevnost.	80
4.5.2	Pevnost reálných krystalických materiálů s poruchami.	81
<u>5.</u>	<u>Měrné teplo pevných látek a kmity mřížky.</u>	<u>83</u>
5.1	Einsteinova teorie.	83
5.2	Debyeova teorie	86
5.3	Bornův-Karmánův model	89
5.3.1	Okrajové podmínky pro konečný lineární řetězec stejných atomů.	93
5.3.2	Lineární řetězec se dvěma druhy atomů	95
5.3.3	Trojrozměrné mříže	98
<u>6.</u>	<u>Teorie volných elektronů v kovech</u>	<u>101</u>
6.1	Schrödingerova rovnice pro volné elektrony /Sommerfeldův model/.	105
6.2	Hustota energetických stavů	109
6.3	Rovnovážná rozdělovací funkce. Fermiho energie	110
6.4	Emise elektronů z kovu.	113
6.4.1	Fotoemise.	113
6.4.2	Termoemise	114
6.4.3	Emise elektronů vyvolaná silným elektrickým polem /studená emise/.	116
6.5	Měrné elektronové teplo	118
6.6	Elektronový spinový paramagnetismus volných elektronů	119
<u>7.</u>	<u>Základy pásové teorie</u>	<u>123</u>
7.1	Schrödingerova rovnice pro krystal.	123
7.2	Bornova-Oppenheimerova aproximace a adiabatické přiblížení.	126
7.3	Jednoelektronová Hartreeova-Fokova aproximace.	131

7.4	Blochův teorém	136
7.5	Kronigův-Penneyův model.	140
7.6	Hustota stavů v pásech	147
7.7	Rychlost a efektivní hmotnost elektronů.	151
7.8	Fermiho hladina u polovodičů	156
7.9	Pásové modely základních typů pevných látek	161
7.9.1	Kovy.	162
7.9.2	Iontové krystaly.	163
7.9.3	Kovalentní krystaly	164
8.	<u>Magnetické vlastnosti pevných látek.</u>	166
8.1	Magnetické momenty elektronů	167
8.2	Magnetické momenty atomového jádra	174
8.3	Magnetické momenty atomu ve vnějším magnetickém poli. Larmorovská precese	175
8.4	Diamagnetické látky	179
8.5	Paramagnetické látky	182
8.6	Feromagnetické látky	186
8.7	Antiferomagnetické látky	190
8.8	Magnetické bubliny	191
9.	<u>Optické vlastnosti pevných látek</u>	197
9.1	Index lomu pevných látek, absorpční koeficient - makroskopický přístup	197
9.1.1	Index lomu, index absorpce.	198
9.1.2	Lorentzova-Drudeova teorie disperze	204
9.2	Elektronové přechody vedoucí k absorpci záření v pevných látkách.	211
9.2.1	Vlastní absorpce	211
9.2.1.1	Přímé přechody	212
9.2.1.2	Nepřímé přechody.	213
9.2.2	Přechody v oblasti energií větších než E_g	216
9.2.3	Excitonová absorpce	217
9.2.4	Přechody mezi pásem a příměsovou hladinou a přechody mezi příměsovými hladinami	218

9.2.5	Další absorpční přechody	221
<u>10.</u>	<u>Luminiscence pevných látek</u>	<u>224</u>
10.1	Definice luminiscence.	224
10.2	Některé aplikace kvantové fyziky na lu- miniscenci.	226
10.3	Doznívání luminiscence	231
10.4	Základní druhy luminoforů.	233
10.5	Aktivace luminoforů a modely lumini- scenčních center.	234
10.6	Elektronové záchytné hladiny. Termo- luminiscence	236
10.7	Absorpční, excitační a emisní spek- tra luminoforů	239
10.8	Zvláštnosti přeměny pohlcené energie při různých způsobech buzení	240
<u>11.</u>	<u>Některé aktuální problémy fyziky pevných látek.</u>	<u>244</u>
11.1	Fotovoltaická přeměna sluneční energie .	244
11.1.1	Způsoby přeměny sluneční energie.	245
11.1.2	Přímá fotovoltaická přeměna sluneční energie	247
11.1.3	Účinnost přeměny energie	250
11.1.4	Další možnosti zvýšení efektiv- nosti konverze sluneční energie.	257
11.2	Amorfnní pevné látky.	260
11.3	Kvazičástice v pevných látkách	264
<u>12.</u>	<u>Kapalné krystaly</u>	<u>273</u>
12.1	Kapalné krystaly- struktura	273
12.1.1	Termotropní kapalné krystaly	274
12.1.1.1	Nematika	274
12.1.1.2	Cholesterika	275
12.1.1.3	Smektika	277
12.1.1.4	Stýlická fáze.	281
12.1.2	Lyotropní kapalné krystaly	282
12.2	Fyzikální vlastnosti kapalných krystalů.	286
12.2.1	Mechanické vlastnosti.	286

12.2.2	Magnetické vlastnosti	287
12.2.3	Elektrické a dielektrické vlast- nosti	287
12.2.4	Optické vlastnosti.	290
12.3	Aplikace kapalných krystalů	291
12.3.1	Displeje.	291
12.3.2	Termografie	293
12.3.3	Použití lyotropních kapalných krystalů.	293